

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Nidec Deutschland GmbH**
sídlem Eschborner Landstrasse 166, 604 89 Frankfurt am Main
Spolková republika Německo

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2023 č. j. 6656/23/5300-22442-713231, ve věci daně z přidané hodnoty

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 21. 4. 2023 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 3. 9. 2020, č. j. 3364791/20/3201-52523-809589. Tímto dodatečným platebním výměrem byla žalobci doměřena za zdaňovací období

leden 2020 DPH ve výši 0 Kč oproti tvrzenému rozdílu proti poslední známé dani ve výši - 13 151 625 Kč.

2. Žalobce v žalobě připomněl, že dne 14. 5. 2020 podal dodatečné daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2020, v němž uplatnil nárok na odpočet DPH ve výši 13 151 625 Kč. Nárok vznikl dle tvrzení žalobce z pěti přijatých daňových dokladů č. 15226800, 15226806, 15226807, 15226808, 15226809, vystavených společnostmi Moteurs Leroy Somer, DIČ CZ681672613. Jednalo se přitom o opravné daňové doklady, neboť původně tyto doklady byly vystaveny bez DPH.
3. Vzhledem k existenci pochybností správce daně o nároku žalobce na odpočet DPH zahájil správce daně u žalobce postup k odstranění pochybností, jehož výsledkem byl shora označený dodatečný platební výměr ze dne 3. 9. 2020. S odvoláním proti tomuto rozhodnutí žalobce u žalovaného neuspěl.
4. Podle žalobce je rozhodnou otázkou v projednávané věci aplikace § 72 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“), konkrétně pak aspekty lhůty pro uplatnění nároku na odpočet daně a zda žalobcem uplatněný odpočet byl uplatněn v rámci této lhůty.
5. Žalobce poukázal na judikaturu SDEU a Směrnici 2006/112/ES, o společném systému DPH (dále jen „Směrnice DPH“). Připomněl, že systém DPH u odpočtu DPH rozlišuje mezi nárokem na odpočet a podmínkami pro uplatnění tohoto nároku. Podle žalobce je prvním okamžikem, kdy lze odpočet DPH skutečně uplatnit až okamžik definovaný v § 73 odst. 1 ZDPH, tedy disponování daňovým dokladem obsahujícím DPH. Toto pravidlo je pak zmíněno v § 73 odst. 2 ZDPH.
6. Lhůta pro uplatnění odpočtu je stanovena v § 73 odst. 3 ZDPH a činí tři roky; zákon tak ponechává plně na plátcích, v jakém zdaňovacím období v průběhu tří let odpočet uplatní.
7. V rozporu s uvedenou logikou však zákona stanoví, že uvedená lhůta začíná běžet nikoli od okamžiku, kdy příjemce zdanitelného plnění fakticky disponuje dokladem obsahujícím DPH, ale prvním dnem měsíce následujícího po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odpočet vznikl.
8. Žalobce obsáhle připomněl judikaturu SDEU, a to zejména rozsudky ve věci Volkswagen (C-533/16) a ve věci Biosafe (C-8/17), ze kterých dovozuje možnost prolomení lhůty pro uplatnění nároku na odpočet DPH tak, jak je definována vnitrostátním právem a v důsledku toho pro sebe příznivé právní závěry. Žalovaný však podle žalobce dospěl k závěru, že uvedené judikатурní závěry nelze na projednávanou věc aplikovat, neboť na rozdíl od žalobce se v předmětných věcech dostaly daňové doklady se správnou výší DPH do dispozice oprávněných osob k odpočtu na DPH až po uplynutí lhůty pro uplatnění nároku na odpočet DPH. Podle žalobce závěr žalovaného, že prekluzivní lhůta stanovená ZDPH v okamžiku provedení opravy daňových dokladů ještě neuplynula, není způsobilý odůvodnit neaplikování závěrů rozsudku ve věci Volkswagen a neodpovídá popisu skutkových okolností, na kterých je rozsudek Volkswagen založen. Zdůraznil, že v obou shora citovaných rozsudcích SDEU nebylo rozhodné, zda lhůta podle vnitrostátního práva již uplynula, ale podstatná pro konstatování narušení zásady neutrality DPH byla nesprávnost legislativní úpravy počátku lhůty pro uplatnění odpočtu. SDEU sice dovedl, že principu neutrality se nemůže dovolávat subjekt, který se o odpočet DPH (jeho vrácení) připraví vlastní nedbalostí, nestřežením svých práv. O nedostatek řádné péče se však nemůže jednat

v situaci, kdy je příjemce zdanitelného plnění zkrácen na možnosti v zákonem stanovené lhůtě uplatnit nárok na odpočet pro jednání, které zavinil poskytovatel zdanitelného plnění.

9. Žalobce dále uvedl, že opravné daňové doklady obdržel v září 2019, poté tyto doklady pečlivě zkoumal a aktivně hledal optimální způsob uplatnění nároku na odpočet. Tento byl poprvé uplatněn dne 25. 3. 2020 v daňovém přiznání za měsíc únor 2020. Následně, po domluvě se správcem daně podal žalobce dodatečné daňové přiznání k DPH za měsíc únor 2020, ve kterém vyloučil částky týkající se plnění dle opravných daňových dokladů, aby zbytek přiznání mohl být bez dalšího vyměřen a doklady tak uplatnil v dodatečném daňovém přiznání za zdaňovací období leden 2020 dne 14. 5. 2020. Žalobce podle svého tvrzení nespadá do kategorie liknavého či nedbalého subjektu, případně subjektu, které se dopouštějí jednání podle čl. 273 Směrnice DPH.
10. Žalobce je přesvědčen, že byl omezen na svém právu uplatnit nárok na odpočet DPH z důvodu přepjatého formalismu a nesprávné transpozice čl. 167 a čl. 173 Směrnice DPH do tuzemského právního řádu, resp. v důsledku nesprávné aplikace závěrů shora citovaných rozsudků SDEU.
11. V další části žaloby žalobce poukázal na systém DPH v otázce časového zařazení zdanitelného plnění na vstupu i na výstupu. Podle žalobce je lhůta stanovená § 73 odst. 3 ZDPH lhůtou nikoli reálnou, ale formální.
12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Předně ve svém vyjádření k žalobě přednesl znovu argumenty, které obsahuje i samotné rozhodnutí. Uvedl dále k žalobním námitkám, že žalobce se permanentně snaží navodit dojem, že se nachází ve stejné situaci jako daňové subjekty ve věci Volkswagen a Biosafe a tedy, že nemohl uplatnit nárok na odpočet DPH v zákonné lhůtě. To však neodpovídá skutečnosti, neboť žalobce měl k uplatnění svého nároku na odpočet DPH dostatečný časový prostor. Žalobce disponoval opravnými daňovými doklady pro jednotlivá zdaňovací období již v září 2019, přičemž lhůty k uplatnění nároku na odpočet daně postupně uplynuly k 1. 11. 2019, 2. 12. 2019, 2. 1. 2020, 3. 2. 2020 a 2. 3. 2020. V nejkratším případě tak měl žalobce celý jeden měsíc na uplatnění nároku na odpočet DPH. Nárok však uplatnil až dne 14. 5. 2020, tudíž si nepočínal s péčí řádného hospodáře.
13. Žalovaný připomněl, že žalobcův dodavatel, který je s žalobcem personálně propojen, podal již dne 18. 10. 2019 dodatečná daňová přiznání k DPH, kde byly opravné doklady zohledněny. Nebyl tedy důvod, proč shodný úkon nemohl provést v uvedeném období také žalobce. Neobstojí tvrzení žalobce o tom, že pečlivě zkoumal opravné doklady a hledal optimální způsob uplatnění nároku na odpočet DPH.
14. Jelikož žalobní námitky směřují proti právnímu posouzení věci a skutkový stav není mezi účastníky sporný, považuje krajský soud za nadbytečnou rekapitulaci obsahu správních spisů.
15. Soud nicméně považuje pro posouzení věci za vhodné připomenout, že žalobce podal dne 14. 5. 2020 dodatečné daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2020, prostřednictvím kterého uplatnil za přijatá zdanitelná plnění nárok na odpočet DPH ve výši 13 151 625 Kč, a to na základě pěti opravných daňových dokladů za zdaňovací období říjen 2016 - únor 2017, přičemž při podání přiznání odkázal na rozsudek SDEU ve věci Volkswagen.

16. Mezi účastníky je nesporné, že předmětné opravné daňové doklady vystavené dodavatelem – společností Moteurs Leroy Somer – 19. 8. 2019, byly žalobci doručeny v září 2019. Uvedený dodavatel přitom dne 18. 10. 2019 podal za předmětná zdaňovací období říjen 2016 - únor 2017 dodatečná daňová přiznání, kde opravné doklady zahrnul.

Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s.

18. Krajský soud nepovažuje žádnou z žalobních námitek za důvodnou a shoduje se s právním posouzením věci provedeným žalovaným.

19. Jakkoli krajský soud ctí judikaturu SDEU a je si vědom také úskalí tuzemské právní úpravy stran počátku běhu lhůty k uplatnění nároku na odpočet daně z přidané hodnoty podle § 73 odst. 3 ZDPH, má shodně s žalovaným za to, že závěry rozsudku SDEU ve věci Volkswagen a Biosafe na projednávanou věc nedopadají.

20. Je totiž zcela zjevné, že jestliže žalobce obdržel opravné daňové doklady za zdaňovací období říjen 2016 - únor 2017, vystavené dodavatelem dne 19. 8. 2019, které byly (správně) již vystaveny s DPH, nejpozději v září 2019, měl reálnou možnost obratem uplatnit nárok na odpočet DPH. Žalobce přitom netvrdil nic, z čeho by bylo možné alespoň zdánlivě dovodit, že by po obdržení uvedených opravných dokladů svůj nárok na odpočet DPH u správce daně uplatnit nemohl. V žalobě žalobce pouze uvedl, že po obdržení těchto dokladů „*doklady pečlivě zkoumal a aktivně hledal optimální způsob uplatnění nároku na odpočet*“. Z uvedeného zcela zjevně nevyplývá, že by mu v uplatnění nároku cokoli bránilo. Krajský soud také přisvědčuje žalovanému v tom, že je nutné mít na zřeteli, že žalobce a jeho dodavatel jsou osoby personálně propojené (což žalobce nerozporoval). Přitom samotný dodavatel již v říjnu 2019 podal dodatečné daňové přiznání a zahrnul do něj vystavené opravné doklady.

21. Krajský soud se tedy ztotožňuje s posouzením běhu lhůty pro uplatnění nároku na DPH tak, jak jej provedl žalovaný v bodu [21] napadeného rozhodnutí a v tomto směru na toto vyčerpávající posouzení pro stručnost zcela odkazuje.

22. Žalovaný také správně zdůraznil, že v souladu s judikaturou SDEU je pro uplatnění nároku na odpočet DPH nutné dodržet stanovené podmínky včetně časového omezení, neboť bez tohoto omezení by možnost uplatnit nárok byla v rozporu s požadavkem právní jistoty, která vyžaduje, aby daňovou situaci osoby povinné k dani s ohledem na její práva a povinnosti vůči daňové správě nebylo možno časově neomezeně zpochybňovat.

23. Jakkoli zejména závěry rozsudku SDEU ve věci Volkswagen připouštějí z onoho časového omezení výjimku, pak pouze v situaci, kdy daňový subjekt nemohl nárok na odpočet daně uplatnit dříve, což však pro žalobce neplatí.

24. Podle krajského soudu tedy pro posouzení projednávané věci není nikterak zapotřebí provést hloubkový rozbor rozsudků SDEU ve věci Volkswagen či Biosafe, neboť žalobce měl reálnou možnost uplatnit v souladu s vnitrostátní právní úpravou včas uplatnit svůj nárok na odpočet daně z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2016 – únor 2017, přičemž netvrdil žádné relevantní skutečnosti, které by uvedený závěr zpochybňovaly.

Pokud tak žalobce uplatnil svůj nárok na odpočet po uplynutí zákonem stanovené lhůty, aniž by k tomu existovaly oprávněné okolnosti, nelze žalobním námitkám přiznat důvodnosti. Případná nesprávnost vnitrostátní legislativní úpravy, jak ji namítá žalobce, totiž sama o sobě v případě žalobce nemohla mít vliv na možnost žalobce uplatnit svůj nárok na odpočet daně.

Závěr a náklady řízení

25. Protože krajský soud neshledal důvodné žalobní námitky, žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobci, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 25. ledna 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu